UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Iurisdictionum, Iudiciorum, & Criminum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CCXII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96538

Visual Library

uol.4.in uerſ.Præterea dicit, ꝙ quando coram eccleſiaſtico dicitur inſtrumentũ fuiſſe factum in fraudẽ uſurarum, & ſic aliquid fuiſſe in eo adiectum in fraudem uſurarũ, non dicitur ſuſpenſa iuriſdictio iudicis ſecularis, immo hæc quæſtio dicitur eſſe facti, & ſpectat etiam ad iudicem ſecularẽ, & conſequenter nõ dicitur merè ſpiritualis, & eccleſiaſtica, & ibi infinitos ad hoc allegat, & ita uoluit Paul. de Leaz. in cle. 1.de uſuris, & ſequitur Abb.in d.c.cum ſit, ubi Mod. poſt Abb.affirmãt doct.communiter ita tenere: Sed in caſu noſtro contra exequtionem inſtrumẽti fuit oppoſitũ, ꝙ contractus reſpectu certæ quantitatis ꝓmiſſæ factus fuerat in fraudem uſurarum, & promiſſum in eo reſpectu illius quãtitatis fuerat adiectum in fraudẽ uſurarũ, pars uero aduerſa negabat id fuiſſe adiectũ in fraudẽ uſurarũ, qnimmo ꝓ intereſſe, & loco intereſſe, & in recõpẽſationẽ fructuũ, iuxta tex. cũ ibi no.per gl. & doct.in l.curabit, C. de actio. emptio.& no.in c. cõqueſtus, de uſuris, & ſic erat qõ ſup facto, & non ſuper ſubſtantia uſuræ, nec ſup peccato uſuræ principaliter, quia factũ erat incertum, prout in terminis exemplificant doct.in locis præallega.& hæc cõſtant ex deductis in proceſſu coram domino Vicario facto, ergo ſequitur, ꝙ hæc qõ, & cauſa non dicitur eſſe merè ſpiritualis, ſeu eccleſiaſtica, ſed potius temporalis, uel ſaltem mixta, & conſequenter de illis, quæ ſub dictis literis apoſtolicis continetur.

7 ¶Tertio cõſidero, ꝙ† qõ, q̃ fuit in caſu noſtro principaliter intentata coram iudice ſeculari, fuit qõ ſummaria, ſiue extraordinaria, uidelicet exequutionis inſtrumenti ſuper reuocatione pacti precarii pro adimplemento promiſſorũ, quæ dicitur eſſe cauſa ſummaria, & extraordinaria, ſeu exequutiua, ut in terminis uoluit Alex.in conſi.50.uol.2.l.à diuo pio, §.ſi ſuper rebus, ff.de re iud.l.minor, 25.annis, ff.de minor. Bal.in l.ab exequutione circa 3.col.C. quorũ appell. non recip.& do.Ant.in c.1.de libelli obla. Ex quo ſe-
8 quitur, ꝙ† licet eſſet quæſtio etiã ſuper iure uſuræ, & ſic ſnper ſubſtantia uſuræ, & non ſuper facto, tamen quæſtio talis nõ dicitur eſſe merè ſpiritualis, ſed mixta adeò, ꝙ etiam ꝑ iudicẽ ſecularẽ cognoſci potuit, corã quo exequutio petita fuit, quia ſolũ attenditur, an fuerit queſtio iuris, uel facti, quando ſuper cauſa plenariè, & ordinariè procedebatur ad tradita ꝑ Bal. in l.3.C.de carbo.edic.& in l.filium, ff. de his, q ſunt ſui, uel alien.iur.& in authen.ei qui in 5.col.C.de bo. aucto.iud.poſſid.& ita firmat, & ſequitur Ale.in apoſtil.ad Bar.in addi.magna quaſi circa fi. in d.l.omni, C.de ſacroſ.eccle.& hoc idẽ in terminis uoluit Spe. in tit.de primo decre.in §.reſtat, uerſ.quid ſi agatur, dũ dicit, ꝙ ſi agitur ex primo decreto, & filius neget ſe in poteſtate patris, poteſt ſecularis cognoſcere de filiatione, & conſequenter de matrimonio incidenter nõ obſtãte, c.tuam de ordi.cognit. quoniam iſte proceſſus non eſt ordinarius: Et ad propoſitũ, ac ferè in terminis facit id, quod uoluit Pet.de Anch.in cõſ. 225.incip.Caſus talis eſt, qui uoluit, ꝙ ſuper cã exequutiua exceptio uſuraria exequutioni oppoſita, & ſic in cauſa ſummaria, in qua exceptiones requirentes altiorẽ indaginem nõ admittũtur, exequutionẽ nõ impedit, nec iudicis ſecularis iuriſdictionẽ ſuſpẽdit, etiã ſi eccleſiaſticus illi inhibuiſſet, cũ exceptio uſuraria altiorẽ indaginẽ requireret, prout etiam in caſu noſtro requirebat. Nec obſtant iura in contrariũ allegari ſolita, uidelicet text.in d.c.tuam, & in d. c.lator, quia illa nõ faciunt ad propoſitũ, ut utar uerbis Petri de Ancha.ibi, nã nõ loquuntur, quando qõ ſpiritualis, uel eccleſiaſtica incideret in cãm extraordinariã, & ſummariã, hoc ẽ exequutionis, ſed qñ incideret ad cãm ordinariã, & principaliter primò lo

lo intentatã, Alioquin ſi hęc exceptio poſſet exe[...] tioni opponi taliter, ꝙ iuriſdõ iudicis ſecularis [...] quentis impediretur, calũnioſè ſp exequutiones [...] pediri poſſent, ut clarè, & in terminis inquit ibi [...]
9 cha. Et† ubicunq; prȩſumi poteſt, ꝙ corã ſecul[...] ceptio uſuraria opponatur calũnioſè, & animo [...] danti, tunc ſecularis non tenetur cãm ad eccleſi[...] cum remittere, nec iuriſdictio ſua impeditur [...] ſuſpenditur, nec habet locum text.in d.c.ca[...] in d.c.lator, ita Bal. in l.1.in fi.C. de ſenten. qu[...] cer.quant.prof.& Ale.in apoſtil.in d.l.omni [...] tis aliis, quȩ poſſent ad hoc allegari. Ex quibus [...] do, ut ſupra dixi, ꝙ hȩc cauſa in caſu noſtro no[...] tur merè ſpiritualis, ſeu eccleſiaſtica, ſed uel te[...] ralis, uel ſaltem mixta adeò, ꝙ nedũ eccleſia[...] ſed etiam temporalis iudex de illa cognoſcere [...] tuit, & conſequenter dicitur de cauſis ſub liter[...] indultis apoſtolicis conceſſis ciuitati Mutinę co[...] prehenſis: Et ex deductis pro hac parte ſatis ape[...] reſponſio colligitur ad ea, quæ ſupra pro alia opi[...] ne fuerunt allegata. Laus Deo.

SVMMAE.

1 *Remedium, c.ad noſtram, de emp.& vend.& c.illo [...] ſuper ſimulatione contractus, & uſuraria prauitat[...] dium, l.2.C.de reſcind.uendi. ſimul intentari, & [...] bello cumulari poſſunt.*
2 *Poßeſſorium reſtituendæ, & reintegrandæ poſſeſſionis [...] petitorio poteſt ex parte agentis cumulari.*
3 *Dominium, & poſſeſſio ex parte emptoris excluditur per [...] ctum ſimulatum, & vſurarium, quando uenditor in p[...] ne rei uenditæ remanſit.*
4 *Contractus emptionis, & uenditionis ex quibus de ſimula[...] & prauitate uſuraria argui poſſit.*
5 *Emptionis cõtractus non dicitur inualidus & iniuſtus ex [...] res uilius fuerit empta.*
6 *Pactum de retrouendendo non eſt contra naturam & ſ[...] contractus, nec ſimulationem contractus per ſe argu[...] ſetur pars pretij.*
7 *Remedium reſcindendi uenditionẽ, ſeu contractum ob læſionem [...] cedentem dimidiam iuſti pretij quando ſublatum dicatur.*
8 *Iuramentum quomodo ad hæredes iurantis tranſit.*
9 *In remedio, l.2.C.de reſcin.vend. quid illo agens, ut obtineat [...] beat in libello proponere, & probare, & nu.10.*
11 *Teſtibus non ueriſimilia deponentibus non creditur.*
12 *Lex ultra dimidiam iuſti pretij, & uerus ualor rei per qu[...] probetur.*
13 *Teſtis conſobrinus, & agnatus non eſt idoneus.*
14 *Poſſeßorium reſtituendæ, & reintegrandæ non compet[...] facto, & culpa ſua fuerunt eiecti.*
15 *Nec eiectis iudicialiter cum cauſæ cognitione.*
Nec emphyteotæ, ſeu colono ad longum tempus, qui ob non [...] tionem canonis, ſeu penſionis fuit eiectus num. 19.
16 *Conductoris ius omne extinguitur, finito tempore locationis [...] ex patientia locatoris cenſetur relocatio cum eiſdem [...] facta.*
17 *Conductor, finito locationis tẽpore uolens in re locata [...] tore perſeuerare, uim domino inferre, & tanquam pr[...] inuaſor dominum ſua poſſeſſione uelle priuare uidetur.*
18 *Et dominus tunc põt conductorẽ propria auctoritate exp[...]*
20 *Pactum franchandi factum alicui ad eius beneplacitum [...] ſonale, nec ad hæredes tranſit.*
21 *Actionem ineptam proponens ſuccumbere debet.*

EPITOME.

REMEDIVM, c.ad noſtram de empt.& uend.[...] illo uos de pigno. ſuper ſimulatione cõtractus [...] uitate uſuraria propter modicitatem pretii, & [...] de retrouendendo ſimpliciter appoſitum non [...] petere, niſi alia concurrant.

Et remedium l.2.C.de reſcind.uendi. ꝑꝑ iuramẽ- et ſciẽtiam valoris rei uenditæ tolli,atq; excludi. Et remediũ poſſeſſorium reſtituendæ,ſeu reinte-grãdæ poſſeſſionis nõ dari eiectis facto,& culpa ſua, ſeu iudicialiter cum cauſæ cognitione, hic habetur.

CONSILIVM CCXII.

IN præſenti cauſa paucis vtar, tũ q̃a res eſt in ſe clara, nec lõga diſcuſſione indiget, tum quia cauſa corã peritiſſimo agitur: Viſo itaq; libello contra do. Aureliũ pro parte,& nomine Cecchi,& Bernardini fratrum pro cessu, unà cũ ꝓceſſu ſuper dicto libello facto, & in-strumẽtis,de quibus in proceſſu,ſuper primo dubio, quo quæritur, an remedia in dicto libello intentata dictis agentibus cõpetierint,& competant,concluſi concludendo, omiſſis argumẽtationibus hinc inde, opinor de iure veriſſimum eſſe,illa nõ competere, et agentes non poſſe ex eis aliquo modo obtinere, quia vt ex inſpectione ipſius libelli colligitur, tria di-stincta remedia fuerũt cõtra do. Aurelium intentata, primũ eſt remediũ, c.ad noſtram de empt. & uend. et c.illo vos de pigno. ſuper ſimulatione cõtractus, et prauitate vſuraria,ſecundũ eſt remediũ, l.2.C.de reſcin.ven.ſeu c.cũ dilecti,& c.pen.de emp.& vend. quæ duo remedia ſimul poſſunt in eodẽ libello cu-mulari,& intẽtari,vt voluit Alex.in conſi.46.vol.3. et in conſi.109.vol.4. tertiũ eſt remediũ poſſeſſoriũ reſtituendæ,& reintegrandæ poſſeſſionis,vt colligi-tur ex narratis in libello, & ex medio cõcludẽdi, de quo in dicto libello iuxta ea,quæ habentur per Soz. in rem,quæ nobis in col.11.in 6.q.prin.de acq.poſ. et no.ab Inno.& aliis in c.ſæpe de reſti.ſpolia. & in c.querelam de electio. & habetur in c.reintegrãda, 3.q.3.c.ad ſedẽ de reſti.ſpol.& ibi Ant.per Abb.in c. ex parte B.de foro comp.per Io.An.in addi.ad Spec. ti.de actio.& peti.in §.ſequitur uerſi. ſed certe; & Feder. de ſenis in conſi. 233.† quod remediũ poteſt de iure ex parte agentis cũ petitorio cumulari q̃ñ ip se vult vtrunq; probare ſecundũ opinionẽ gl. & ve-tam in l.cũ fundus, in fi.ff. de vi, & vi arma. nã ceſſant omnes regulæ concurſum impedientes ſecũdũ Bar. in l.naturaliter,§.nihil commune in 1. combinatio ne ibi ſecũdo videamus,ff. de acq.poſſ.¶ Videamus igitur de primo remedio ſimulationis, & fictionis, et vſurariæ prauitatis,de quo in d.c.noſtrã,& in d.c. illo vos,† ꝙ ſecundum aliquos excludit dominium, et poſſeſſionem ex parte emptoris, quãdo venditor in poſſeſſione rei venditæ remanſit, vt habetur per Inno.in c.cũ contingat circa fi.de iureiu. & per Anc. in d.c.illo vos per tex. cum ibi no.per glo.in l.ſicuti, §.ſuperuacuum, ff.quibus mod.pig. vel hyp.ſol.l.is, qui bonis, ff.de acq. poſſ.& l.4.§.ſi quis, C.de natur. lib. Et iudicio meo hoc primum remedium in caſu noſtro competere non potuit,quoniam † cõtractus emptionis,& uenditionis nõ poteſt de ſimulatione, et prauitate vſuraria argui,niſi concurrentibus plu-ribus coniecturis hoc inferẽtibus, & maximè requi-ritur illam præſumptio, ꝙ emptor ſolitus fuerit fœ-nerari, ut habetur in d.c.illo vos in fi. ver.cum gl.fi. et eſt gl.in c.conqueſtus de uſuris,& ſequuntur Iac. de Are.Cyn.& Sal.in l.emptione, C.plus uale.quod agitur,Bal.in c.1.in 2.col.verſ.quæro de quibuſdam in ti.de feudo dato in uicẽ legis cõmiſ. Card.in cle. 1.§.fi.in q.18.de vſuris,Alex.in conſi.109.viſo proceſ ſu,vol.4.qui dicit hãc eſſe communem opinionem, & hoc voluit Hoſt.in ſumma de emp.& uend.§.qua-liter reſcindatur in verſi. vltimo quando accedo, Lauren.de Rodul. in repeti.c.conſuluit in tracta.de uſur.in 2.parte,in q.60.& ita atteſtatur hanc opinio nem eſſe veriorem, & habetur per Decium in cõſi. 167.in 2.col.verſi.ſolũ ſupereſt, & dicit Rom.in ſuo ſingul.364.incip.quæro an pactum, ꝙ ex pacto de re trouendendo reſultat præſumptio vſurariæ prauita-tis,quando præceſſiſſet contractus mutui,ſeu tracta tus eiuſdem,& faciunt ea,quæ habentur per Pau.de Caſt.in l.i.C.de pigno.actio.Sed in caſu noſtro non præceſſit cõtractus,nec tractatus mutui,& do.Aure lius non cõſueuit vſuras exercere,neq; hoc fuit pro-batum,immò ipſe eſt uir optimæ conſcientię,& bo næ opinionis, ergo non poteſt contra ipſum præſu-mi, ꝙ huiuſmodi contractus fuerit in fraudem vſu-rarum factus. Præterea, & ſi modicitas pretij, & pa-ctum de retrouendẽdo ſimpliciter interuenerit, ob hoc tamen non debet contractus iudicari, nec præ-
5 ſumi fœneratitiuis,quia† naturaliter licitum eſt con trahentibus ſe in contractu emptionis in pretio in-uicẽ decipere, l.item ſi pretio in fi. ff. locati, & dicit tex.in l.ſi volũtate,C.de reſcin.vend.ꝙ ſubſtãtia cõ-tractus emptionis in eo conſiſtit, ꝙ emptor ſemper intendit vilius emere, neque ob hoc debet contra-ctus vitiari,aut dici inualidus, iniuſtus, & ſimulatus arg.l.pacta conuenta,ff.de contrahen.empt. cum ſi.
6 Item † pactum de retrouendendo eſt licitum,& per miſſum, neque eſt contra naturam, & ſubſtantiam contractus, nec per ſe ſimulationem contractus ar-guit,ut in l.2.C.de pactis inter empt.& uend.& cen-ſetur pars pretij,quia per illud modicitas pretij ſup-pletur, vt in l.fundi partem, ff.de contrahen. empt. & per Abb.per illum tex.in c.alibus in 2.nota. de de cimis,ac etiam in d.c.ad noſtram in fi.2.caſus: Ergo ex modicitate pretij, & ex pacto de retrouendendo ſimpliciter non debet argui ſimulatio, iniuſtitia, & prauitas cõtractus,quia illa modicitas,quæ fortè re-periretur,ſuppletur per pactum de frãchando appo-ſitum ad fauorem venditoris: Et ideò vltra dictas duas pręſumptiones requiritur alia pręſumptio,vel ꝙ emptor conſuetus fuerit fœnerari, vel ꝙ nõ eſſet licitum frãchare,& redimere,niſi poſt certum tem-pus,vel alia coniectura vna, uel plures, de quibus in d.c.ad noſtram,& in d.c.illo vos,& ibi doct.& Deci. in conſi.248.& Alex.in d.conſi.109. cum ſi.ſupra al legatis: Si tamen modicitas pretij tanta eſſet,ꝙ exce deret dimidiã iuſti ꝑtij,(quę in veritate ĩ caſu noſtro non fuit) tunc ob hanc læſionem contractus nõ poſ ſet dici ſimulatus, nec vt fœneratius reſcindi vale-ret,ſed ad illius reſciſſionem agi poſſet nõ ex reme-dio,d.c.ad noſtram,& d.c.illo vos, ſed remedio d.l. 2.C.de reſcind.uend.& c.cum dilecti, & c.penul.de empt.& vend.& in d.l.ſi voluntate cum ibi no.quod remediũ an in caſu noſtro poſſit competere,ſtatim dicetur.¶ Circa ſecundum remedium d.l.2.intenta tum contra do. Aurelium dicendum eſt,illud quo-que dictis Ceccho,& Bernardino nõ cõpetere,nam & ſi de læſione vltra dimidiam iuſti pretij cõſtare di-
7 ceretur,tñ† ex quo iuratum fuit per uẽditorem, qui erat maior,& expertus, & notitiam rerum ſuarũ ha bebat, de nõ contraueniendo aliqua ratione, vel cã in forma latiſſima, dicitur, & cenſetur ſublatum re-mediũ reſcindendi contractũ ob læſionem, quæ di-midiã iuſti pretij excedit,vt uolunt doc. cõiter poſt gl.in d.l.2.vbi Bar.Sal.Alex.Pau.de Caſt.& alij indi-ſtinctè dicũt,ꝙ q̃ñ in inſtrumẽto vẽditionis vẽditor maior iurauit,illud iuramẽtũ facit,vt non poſſit ha-bere locũ remediũ d.l.2.& Alex.ibi in apo.infinitos ad hoc allegat:idemq́; volũt doct. canoniſtæ cõiter poſt gl.in c.cũ cauſa in glo.magna circa fi. de empt. vend.vbi Io.de Im.in 8.col.in fin.verb.dicit,ꝙ doct. cõmuniter in maiore iurante ſequũtur gl.in d.l.2.&

in d.c.cũ cauſa, ꝙ iuramentum faciat ceſſare reme-
diũ,d.l.2.ut ẽt refert, ac ſequitur Alex. in conſi.125.
uol.1.in 7.col.in uerſi.& iõ dicit Io. de Imo. quicqd
dixerint Pet.de Anch.in c.canonum ſtatuta,& Ant.
de But.in c.cum contingat de iureiur.in 4.caſu, qm̃
doct.communiter ſequuntur glo.in d.c.cum cauſa,
& in d.l.2.ſecundum Alexandrum ibi,qui idem uo-
luit in conſi.27.uol.1.idemq́; uoluerunt Arch.& Io.
And.in c.2.de pactis in 6.& gl.& doct.in auth.ſacra-
menta puberum,& in corpore, unde ſumitur, C.ſi
aduer.uend.& ſcrib.in l.ſtipulatio hoc modo, ff. de
uerb.oblig.ubi Alex.ubi inquit,ꝙ difficilè eſſet obti
nere contra gl.in d.l.2.& in d.c.cum cauſa,quia ſunt
communiter approbatæ,& habetur per Mod. in l. ſi
quis cum aliter,ff.eo.ti. Pro qua opinione cõi facit,
quia ſicut iuramentum minoris ſimpliciter factum
ei præiudicat quoad beneficium reſtitutionis in in-
tegrum,ut aliquid operetur d.auth.ſacramenta pu-
berum cũ ibi not.& per gl.in d.c.cũ cauſa,& in d.l.2.
ita iuramentum ſimplex maioris debet operari, ut
maiori non cõpetat remediũ,d.l.2. ad reſcindendũ
ꝯctũ rõne enormiſſimæ leſionis,quia eſt eadem rõ,
ſeu diuerſitatis rõ dari non põt, ergo idem ius eſſe
debet.l.à Titio,ff.de uerb.obl.& l. illud, ff. ad leg.a-
quil.& facit id,quod hr̃ in l.ſi duo patroni,§. marcel
lus,& §.ſi quis iurauerit, ff. de iureiur. ubi ſi quis iu-
rat ſimpliciter ſuper facto de non contraueniendo,
per tale iuramentum vr̃ excludi oẽ remedium ten-
dens ad contrauentionem, ergo in caſu noſtro iura
mentum excludit remedium d.l.2. nam iuramentũ
operatur, ut actus ualeat omni meliori modo, quo
fieri põt,& eo modo,quo ualere põt, l.cum pater,§.
filius matrem,ff.de leg.2.Et cum hæc opinio ſit cõ-
munis,& uera,& non eſt ab illa recedendũ,ut dicũt
doct.Io.And.Abb.& alii in c.1.de conſti.circa fi. Et
8 †hic effectus iuramenti iam præſtiti per iurantẽ trã-
ſit ẽt ad hæredes ipſius iurantis mortui,quia & ſi rea
tus periurii non tranſeat ad hæredes ſecundum Inn.
tamen alij effectus,ut robur cõtractus,& eius obſer-
uantia,ac uirtus benè tranſit ad hæredes,qui ita tenẽ
tur contractus obſeruare,ſicut ipſe iurans, ut hr̃, &
not.in c.2.per Io.And.& expreſsè per Bal.in l.gene-
raliter in 2.col.C.de reb. cred. per Bar. in l.in bonæ
fidei in 6.col. C.eod.ti.& in l.2.in prin. ff. de condi.
indeb. ergo ſicut ratione iuramenti uenditor nõ po
tuiſſet intentare remedium d.l.2.contra contractũ,
ut ſupra, ita nec hæredes ſui, quia in eos plus iuris
non potuit transferre, quàm penes ſe eſſet,arg.l.hæ-
ditas,ff.de uerb.ſig.l.nihil aliud, .de regu.iu.iuncto
c.nemo põt,& c.is,qui in ius ſuccedit de reg.iu.in 6.
9 Præterea†ad hoc,ut dictum remedium cõpetat,ſeu
melius loquendo,ad hoc,ut quis in illo obtineat,de
bet in libello narrare, qualiter fuit deceptus ultra di
midiam iuſti pretii, & ꝙ ipſe uenditor tunc tempo-
ris ignorauit uerum,& iuſtum pretium rei uenditæ,
alioquin ſi hoc eſſet omiſſum, & non narratum, li-
bellus non concluderet, & actor ſuccumbere debe-
ret,ita dicunt Bar.& Pau.de Caſt.in d.l.2. Et ad pro-
poſitum facit doctrina notabilis Bart.in l.cum quid
ff.ſi cer.pet.circa intelligentiã l.ſi adulterium, §. itẽ
pollioni,ff.de adult.qui dicit,ꝙ notorietas, ſeu iuris
præſumptio,quæ ex facto agentis,uel excipientis o-
ritur,debet allegari,aliàs non præſumitur,de quo di
cto exclamant Abb.& Felin.in c.afferte de præſum-
ptio. qm̃ poſito, ꝙ in dubio propter læſionem ultra
dimidiam iuſti pretij poſſet præſumi uẽditorẽ igno
raſſe ualorem, & conditionem rei ſuæ, iuxta not. ꝑ
gloſam in l.quiſquis, C.de reſcind.uendit.tamen ad
hoc, ut læſus obtineat, debet illam ignorantiã alle-
gare, & deducere, alioqn nõ poſſet obtinere ꝑ præ-

dicta:& maximè in caſu noſtro hoc uidetur ꝓce[illegible]
re,ex quo probatũ fuit ꝑ parte do.Aurelii, ꝙ Petr[illegible]
uenditor erat hõ diligẽs,aſtutus,practicus,& exp[illegible]
tus,& cõſequẽter ꝑſumptio eſt, ꝙ ſciuerit qual[illegible]
cõditionẽ,& uerũ pretiũ rei ſuæ tunc uẽditæ p[illegible]
quæ uolunt gl.& doct.in d.l.2.in d.c. cũ dilecti,&[illegible]
10 d.c.cũ cauſa. Rurſus†ad hoc,ut quis obtineat in [illegible]
medio d.l.2.& ratione læſionis contractus ue[illegible]
nis reſcindatur, requiritur læſio ultra dimidiam [illegible]
pretii,ut ſi res ualebat decẽ,ꝙ fuerit uẽdita qua[illegible]
ut habetur in d.l.2.in l.quiſquis,& in l.ſi uolun[illegible]
C.de reſcindenda uenditio.in c.cũ dilecti, & in [illegible]
cauſa de emptio.& uend. ꝑ Alex. & alios in l.ſi [illegible]
cum aliter,ff.de uerb.oblig.& per Ale.in d.cõſ.[illegible]
uol.4.in pen.col.cum ſi.ibi allegatis:& requiritur [illegible]
hoc,ut uenditor obtineat, ꝙ ꝓbet plenè, & legit[illegible]
per plures teſtes,ꝙ tempore uenditionis res tan[illegible]
lebat, & ꝙ tũc minoris uendita fuit,q̃ ſit dimidia [illegible]
ri,& iuſt pretii, alioquin ſuccũberet ad trad.[illegible]
Bal.Pau.de Caſt.Sali.& omnes in d.l.2.& per Abba.
tẽ Imo.& omnes in d.c.cum dilecti,& melius in d.c.
cum cauſa,& per Ale.in d.l.ſi quis cum aliter.Sed in
caſu noſtro non fuit benè, & plenè probatum p[illegible]
te dictorum Cecchi, & Bernardini, ꝙ res fuer[illegible]
dita minori pretio,quàm ſit dimidia iuſti pre[illegible]
mò per plures teſtes cõcordes pro parte dict[illegible]
ni Aurelii pobatum fuit,ꝙ tempore uenditio[illegible]
uendita communiter nõ ualebat libris trecen[illegible]
quaginta,& ad plus erat illius ualoris, ut patet [illegible]
poſitione Matthæi teſtis,& Ioannis,& Iacobi,[illegible]
uendita fuit libris ducentis,& cõſequenter nõ i[illegible]
uenit læſio ultra dimidiã iuſti pretii,ergo dñs Au[illegible]
lius non poteſt ex remedio d.l.2.cõdemnari,ex q[illegible]
pro parte agentiũ non fuit probata læſio ultra di[illegible]
diã iuſti pretii, quia eorũ teſtes in cauſa examinat[illegible]
plenè hanc læſionẽ nõ probant:Si.n.benè conſidere[illegible]
tur dicta,& perſonę teſtium pro parte agentium pro
ductorum,non ſunt duo teſtes idonei, qui ſint con-
teſtes, qui plenè de huiuſmodi læſione probent, er-
go ipſi nõ poſſunt in dicto remedio obtinere,& ma-
ximè cum pro parte domini Aurelii probatus fue-
rit uerus nalor dictæ rei tempore uenditionis ꝑ plu-
res teſtes idoneos,qui concludunt, & demonſtra[illegible]
læſionem ultra dimidiam iuſti pretii non interuen[illegible]
11 ſe: Nam † Perinus, & Geminianus teſtes pro pa[illegible]
Cecchi, & Bernardini examinati non deponunt [illegible]
riſimilia, & illa, quæ ueriſimiliter ſcire nõ potuer[illegible]
ergo eis non eſt credendum, ut in l.ob carmen,[illegible]
cum ibi no.per gloſam,& doctores,ff. de teſtibus,[illegible]
ſi enim tẽpore,quo uenditio dictæ rei facta fuit,e[illegible]
talis conditionis, & ætatis, quòd pretium uerum [illegible]
ctæ rei ueriſimiliter ſcire non potuerunt,cum eſ[illegible]
iuuenes inexperti, ut pro parte dicti domini Aur[illegible]
12 probatum fuit:Et†ad probandum læſionem ultra [illegible]
midiam iuſti pretii,ueramq́; æſtimationem dict[illegible]
ſunt neceſſarii homines experti,& practici,qui d[illegible]
nant,ꝙ res tanti fuiſſet à peritis,& expertis ęſtima[illegible]
ut ponunt ſcriben.in d.l.2.& in d.c.cum cauſa.P[illegible]
13 rea†Geminianus eſt cõſobrinus dictorũ agent[illegible]
& de eadem domo,& agnatione, ut fuit probat[illegible]
ergo non eſt teſtis ſufficiens,l.etiam,C.de teſti[illegible]
ſtes,ff.eod.& c.in literis,cum ibi no.extra eo.ti.[illegible]
Michael, & Perinus alius teſtis dictorum agent[illegible]
ſimiliter eſt affinis,ſeu conſanguineus, ut eſt p[illegible]
tum,ergo &c.¶ Quoad tertium remedium poſſe[illegible]
rii reſtituendę intentatum pro parte dictorum a[illegible]
tium, concludo illud nullo modo ipſis compete[illegible]
14 primo quia†ipſi fuerunt eiecti à dicta re uẽdita e[illegible]
plici cauſa,primo propter affictus non ſolutos te[illegible]
pore debito,& conuento, ad quorum affictuum ſo-
latio-

tionem fuerunt iudicialiter compulſi, atque coa-
ſi & tunc temporis data fuit tenuta dicto do. Aure
lio. ergo ob huiuſmodi eiectionē, & expulſione nō
potuit illis competere poſſeſſorium reſtituēdę, quia
facto, & culpa ſua cēſentur eiecti, vt colligitur ex iis,
quæ plenè habētur per Alex. in conſi. 131. vol. 4. in 1.
col. & per Bal. in auth. qui rem, C. de ſacroſ. eccle. cū
ſi. per Alex. in d. conſi. alleg. Præterea † ex quo dicti
Cecchus, & Bernardinus fuerūt expulſi, & eiecti iu-
dicialiter, & via iuris ipſis citatis, monitis, & audi-
tis, & ſic cū cauſæ cognitione, & facto iudicis, ut ex
proceſſu apparet, ipſis nō datur, nec competit reme
dium poſſeſſorij reſtituēdæ, vt in terminis voluīt Abb.
& alij in c. cōquerēte poſt gl. extra de reſtitutio
ſpol. & Bar. Alex. & alii ī l. iuſtè poſſidet, ff. de acq.
poſſ. Adde, ꝙ prædictis Ceccho, & Bernardino nul
lū cōpetit ex cōtractu locationis factæ † Petro eo
rum patri, nā facta fuerat locatio ad decē annos, & ſic
ad longū tempus, quo tēpore finito oē ius cōducto-
ris extinguitur, & ex patientia locatoris non dr̄, nec
cenſetur facta relocatio cū iiſdem pactis, & conuen
tionibus, iuxta l. itē quæritur, §. qui impleto cū ſi. ibi
ff. locati, vt in terminis voluit Bal. in d. §. qui im
pleto, & ſequitur Alex. in cōſi. ſuo 17. vol 4. in 3. col.
& præterea Bal. in cōſi. 76. vol. 5. & in d. §. qui imple-
to in addit. ad Bar. allegando Bal. in l. vnica in quęſt.
11. C. quando nō peten. par. & ideò † ſi finito tempo-
re decē annorū conductor vellet in re conducta per
manere, inuito locatore, dicitur vim inferre, & tan
quam prędo, & inuaſor diceretur dominum ſua poſ
ſeſſione velle priuare, vt eſt tex. in l. pen. C. locati, qđ
idem facere non poteſt etiam refricando quęſtio
nem dominij, quia ante oīa tenetur rē locatori reſti
tuere, l. ſi quis conductionis cum ibi no. C. locati: &
propterea † quam primum conductor, finita locatio
ne, denegaret rem reſtituere licitū eſt domino, ſeu
locatori cōductionem propria auctoritate expelle-
re, arg. eorum, quę pulcherrimè voluit Bar. in l. 1. §.
interdictū, & §. quod ait prætor, ff. uti poſſid. & Alex.
in l. clam. §. qui ad nundinas, ff. de acq. poſſ. & † dicit
idem Alex. in conſi 6. vol. 3. in 3. col. ꝙ remediū poſ
ſeſſorium reintegrādæ, ſeu reſtituendæ poſſeſſionis
denegatur, nec competit emphyteotæ, nec colono,
quoniam ad lōgum tēpus conduxit, qui à re fuit ex-
pulſus ob canonem, & penſionem nō ſolutū, & non
ſolutam, quia facto, & culpa ſua dicitur cecidiſſe, &
conſequenter à dicto remedio excluditur ad tradita
per Inno. & alios in c. ſæpe de reſtit. ſpol. cum ſi. ibi p
Alex. allegatis. Præterea dictis Ceccho, & Bernardi-
no nullum ius competit, neque competiit poſt mor
tem Petri eorum patris ſuper dicta re uendita, & cō-
ducta reſpectu iuris franchandi, quia per mortem di
cti Petri ius illud franchandi fuit penitus extinctum
adeo, ꝙ in caſu noſtro ad hæredes Petri tranſire nō
potuit, quoniam † facta fuit locatio dicto Petro cum
pacto franchandi ad beneplacitum dicti Petri cōdu
ctoris, quod pactum fuit merè perſonale, & ad hære
des non tranſit propter beneplacitū, qui finitur mor
te illius, ad cuius beneplacitum pactum factum fuit,
ut eſt tex. & ibi gl. & doct. in c. ſi gratioſè de reſcrip.
in 6. & eſt bonus tex. cum gl. in l. 4. ff. locati iuncta l.
quia tale, ff. ſolu. mat. cum ſi. Cum ergo ex prædictis
appareat, ꝙ dictis Ceccho, & Bernardino remedia
intentata contra do. Aurelium non competant, nec
competere poſſint, ſequitur, ꝙ ipſe do. Aurelius eſt
abſoluendus à petitione contra eum facta ſuper re-
ſtitutione dictæ rei venditæ, ſeu ſuper ſupplemento
iuſti pretii, quoniam † proponēs actionem ineptam
ſuccūbere debet, vt in l. 1. circa ſi. prin. ff. ſi mens fal.
mod. dix. c. examinata de iudi. Alex. in conſi. 137. in
1. col. vol. 2. Specul. in ti. de offi. iud. §. deſeruit uerſi.
ego dico, & ſine actione nemo experiri poteſt, l. ſi
pupilli, §. videamus, ff. de negot. geſtis. Et ita pro
nunc reſideo. Laus Deo.

S V M M Æ.

1 *Robaria, & furtum inter ſe differre uidentur, & an id ſit uerum, num. 10.*

2 *Statutum loquens de damnis, & de robaria, an locum habeat in furto, & num. 10. ubi id declaratur.*

3 *Notarij ſcripturæ de commiſſione ſibi à iudice de aliquo officio factæ an credatur, & num. 13.*

Et quid de exequutione commiſſionis, num. 12.

4 *Verba notarij enunciatiua de præterito non probant.*

5 *Inſtantia non perimitur per lapſum temporis, & infra quod iudici per ſtatutum loci mandatur, vt cauſam finire debeat, ſed illo elapſo poteſt cauſa infra tempus iuris communis terminari, & num. 15.*

6 *De rebus furto ſubtractis an, & quando contra uillam ad emendationem obligatam iuramento domini ſtetur, & quando non, & num. 18.*

7 *Statuta, quòd uilla, ſeu commune de damno, & maleficio in eorum guardia commiſſo teneantur, valent, & ſunt iuri communi conformia, ac iuſta, & num. 9.*

8 *Et ex qua cauſa villa, & commune teneantur.*

10 *Robaria qualiter aſſumatur.*

11 *Cōmunis vſus loquēdi in ſtatutis proprietati uerborū præfertur.*

13 *Notarius poteſt rogari, & ſcribere commiſſionem de vno articulo ſui officij ſibi à iudice factam, ſed non generaliter commiſſionem ſui officij.*

14 *Verbum Poſſe arguit arbitrium, & poteſtatem, & coactionem, ſeu neceſſitatem excludit.*

16 *Cauſa Apoſtolica, & à Papa commiſſa non ſubijcitur regulis, & inſtantiæ iuris ciuilis, & ſtatutorum, nec iuri poſitiuo, ſed eſt perpetua, certamq; inſtantiam non habet.*

17 *Furtum, & res furatæ quomodo ſufficienter probari poſſint.*

18 *Et quando per iuramentum.*

EPITOME.

Statutum Bononiēſe ſub rubrica de emēdatione damnorū datorū, à qbus ignoratur, habere locū, quando res furto clandeſtinè ſubtractæ fuerūt de domo à domino etiam abſq; cuſtode relicta, & uillam, ſeu caſtrū tunc ad emendationē teneri, hic habetur.

CONSILIVM CCXIII.

IN cauſa mota ꝯ cōe Butrij ſuper furto fa-
cto in dicto caſtro, dubitaꝛ̄, an ſtatutū de
emēdatione damnorū datorū, à quibus
ignoraꝛ̄, locum habeat, qn̄ res furto fue-
rint clandeſtinè ſubtractæ de domo à domino abſq;
cuſtode relicta: & non habere locū, uidetur prima fa
cie dicendū, quia ſtatutū loqtur de robarijs, & nō de
1 furtis, † quæ inter ſe differre vidētur, vt ſenſit Bal. in
in l. 3. in prin. ff. de iureiur. volens, ꝙ ſtatutū loquens
de dāno dato nō cōprehēdit furtū, & eſt bonus tex.
in l. ſi ſeruus, ff. aliquam, ff. ad l. aquil. Pręterea roba-
ria ur̄ eſſe quid diuerſum à furto, vt hr̄ per Bar. ī l. ne
2 quid, ff. de incen. ruin. naufra. Sed † ſtatutū in termi-
nis noſtris loqtur de damnis datis, ergo in furto lo-
cū nō habebit, qa ſtatutū hoc eſt exorbitās, & odio-
ſum, & ideò ſtrictiſſimè ītelligēdū argumēto eorū,
q̄ habentur in c. 2. de conſti. per Bar. in d. l. ne qd, & p
totū, C. ne vxor ꝓ marito, & ne fil. ꝓ par. cū ibi no. iū
cta l. cū quidā, ff. de lib. & poſth. & c. odia & c. q̄ à iure
cōi de reg. iur. in 6. Secundo vr̄, ꝙ relatio facta p no-
3 tariū miſſum nō ſit valida, nec ei credēdū, qm̄ † non
conſtat de cōmiſſione iudicis facta dicto notario, er
go eius relatio nō tenet, quia notarius nō poteſt ſua
auctoritate hoc officium aſſumere, ſed requiritur,
hoc ſibi à iudice fuiſſe iniūctum, vt habetur in dicto
ſtatu-